

Gazi AKADEMİK BAKIŞ

Cilt 16 **Sayı** 31 Kış 2022
ISSN 1307-9778
E-ISSN 1309-5137

Gazi
AKADEMİK BAKIŞ

Cilt: 16 • Sayı: 31 • Aralık 2022
ISSN 1307-9778 E-ISSN 1309-5137
Gazi Akademik Bakış Yılda İki Defa Yayımlanır

SAHİBİ
Prof. Dr. Hale ŞIVGIN • Ankara Hacı Bayram Veli Üni.

EDİTÖRLER
Prof. Dr. Hale ŞIVGIN • Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
(Tarih Alan Editörü-Türkçe Dil Editörü)
Prof. Dr. Mehmet Seyfettin EROL •
Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
(Uluslararası İlişkiler Alan Editörü-
İngilizce Dil Editörü)
Prof. Dr. Mustafa ALKAN • Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
(Tarih Alan Editörü-Türkçe Dil Editörü)
Prof. Dr. Nejla GÜNAY • Gazi Üni.
(Tarih Alan Editörü- Türkçe Dil Editörü)
Doç. Dr. Murat ÖNSOY • Hacettepe Üni.
(Uluslararası İlişkiler ve
Siyaset Bilimi Alan Editörü-İngilizce Dil Editörü)
Dr. Gökhan YURTOĞLU
(Türkçe Dil Editörü)

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ELİBOL •
Ankara Hacı Bayram Veli Üni.

YAZI KURULU
Ferdi GÖKBUĞA • Karabük Üni.
Dr. Gökhan YURTOĞLU

HABERLEŞME
Müge AKINBİNGÖL

YAYIN KURULU
Prof. Dr. Nejla GÜNAY• Gazi Üni.
Prof. Dr. Tayyar Arı • Uludağ Üni.
Prof. Dr. İbrahim S. Canbolat • Uludağ Üni.
Prof. Dr. Haydar Çakmak • Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Prof. Dr. İlhami Durmuş • Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Prof. Dr. Edward Foster • Stevens Teknoloji Enstitüsü
Prof. Dr. Fuat Keyman • Sabancı Üni.
Prof. Dr. Derviş Kılınçkaya• Hacettepe Üni.
Prof. Dr. Hasan Köni • Kültür Üni.
Prof. Dr. Çağatay Özdemir • Gazi Üni.
Prof. Dr. Hasan Bülent Paksoy • Texas Tech. Üni.
Prof. Dr. Hale Şıvgın • Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Prof. Dr. Hülya K.Çengel • Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Prof. Dr. Mehmet Seyfettin Erol •
Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Prof. Dr. Mustafa Eravcı • Yıldırım Beyazıt Üni.
Prof. Dr. Mustafa Sıtkı Bilgin • Yıldırım Beyazıt Üni.
Prof. Dr. Mustafa Alkan • Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Doç. Dr. Murat Önsoy • Hacettepe Üni.
Doç. Dr. Aleksandr Sotniçeno • St. Petersburg Devlet Üni.

DANIŞMA KURULU
Prof. Dr. Ramazan Acun • Hacettepe Üni.
Prof. Dr. Gülden Ayman • İstanbul Üni.
Prof. Dr. Cemalettin Taşkıran •
Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Prof. Dr. Hikmet Öksüz • Karadeniz Teknik Üni.
Prof. Dr. Ahmet Güneş •
Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Prof. Dr. A.Hikmet Eroğlu • Ankara Üni.
Prof. Dr. Cengiz Hakov •
Bulgaristan Bilimler Akademisi
Prof. Dr. Şükrü Hanioğlu • Princeton Üni.
Prof. Dr. Necdet Hayta • Gazi Üni.
Prof. Dr. Kemal H. Karpat • Wisconsin Üni.
Prof. Dr. Gökhan Koçer • Karadeniz Teknik Üni.
Prof. Dr. Jacop Landau • Kudüs İbrani Üni.-Emekli
Prof. Dr. Yakup Mahmutov •
Azerbaycan Milli İlimler Akademisi
Prof. Dr. Ali Akar • Muğla Üni.
Prof. Dr. Ziya Öniş • Koç Üni.
Prof. Dr. Neşe Özden • Ankara Üni.
Prof. Dr. Maria Pia Pedani •
Venedik Ca' Foscari Üni.
Prof. Dr. Yusuf Sarınay • TOBB ETÜ
Prof. Dr. Zafer Toprak • Boğaziçi Üni.
Prof. Dr. İbrahim Yılmazçelik • Fırat Üni.
Prof. Dr. Dimitri Vasilyev •
Rusya Bilimler Akademisi
Prof. Dr. Ceenbek Alımbayev •
Kırgızistan-Türkiye Manas Uni.
Prof. Dr. Uğur Ünal • Devlet Arş. Gnl. Md.
Prof. Dr. Ertan Gökmen • Celal Bayar Üni.
Doç. Dr. Krassimira Mutafova • Veliko Tırnova Üni.
Doç. Dr. Elnur Agayev • Lefke Avrupa Üni.
Dr. Öğr. Üyesi Emre Ozan • Kırklareli Üni.
Dr. Öğr. Üyesi A. Fahimi Aydın • İnönü Üni.

GENEL DAĞITIM / ABONELİK
Fiyatı: 90 TL
YAZIŞMA-HABERLEŞME
Gazi Akademik Bakış Dergisi
Filistin Caddesi Köşem Apartmanı No: 9/5 Gaziosmanpaşa - Çankaya / Ankara
E-Posta: gaziakademikbakis@gmail.com • Web: http://www.gaziakademikbakis.com
GRAFİK TASARIM VE BASKI
Semih Ofset Matbaa • Sek. Yay. Sağ. İnş. San. Tic. Ltd Şti.
Zübeyde Hanım Mah. 628. Sok. Çakırlar İşhanı No: 26/47 İskitler / ANKARA
Tel:(0312) 341 40 75 Fax:(0312) 341 98 98 E-Posta:www.semihofset.com.tr
YAYIN TÜRÜ
Uluslararası Hakemli Yerel Süreli Yayın
YAYIN TARİHİ
10 Aralık 2022

Gazi
ACADEMIC VIEW

Volume: 16 • Number: 31 • December 2022
ISSN 1307-9778 E-ISSN 1309-5137
Gazi Academic View is Published Twice a Year

OWNER
Prof. Dr. Hale ŞIVGIN (Ankara Hacı Bayram Veli Uni.)

EDITORS
Prof. Dr. Hale ŞIVGIN (Ankara Hacı Bayram Veli Uni.)
(History Field Editor-Turkish Language Editor)
Prof. Dr. Mehmet Seyfettin EROL
(Ankara Hacı Bayram Veli Uni.)
(International Relations Field Editor-English Language Editor)
Prof. Dr. Mustafa ALKAN (Ankara Hacı Bayram Veli Uni.)
(History Field Editor-Turkish Language Editor)
Prof. Dr. Nejla GÜNAY (Gazi Uni.)
(History Field Editor-Turkish Language Editor)
Assoc. Prof. Dr. Murat ÖNSOY (Hacettepe Uni.)
(International Relations and Political Science Field Editor-English Language Editor)
Dr. Gökhan YURTOĞLU
(Turkish Language Editor)

MANAGING EDITOR
Assistant Prof. Dr. Ahmet ELİBOL
(Ankara Hacı Bayram Veli Uni.)

EDITORIAL SECRETARIAT
Ferdi GÖKBUĞA (Karabük Uni.)
Dr. Gökhan YURTOĞLU

COMMUNICATION
Müge AKINBİNGÖL

EDITORIAL BOARD
Prof. Dr. Nejla GÜNAY• Gazi Uni.
Prof. Dr. Tayyar Arı • Uludağ Uni.
Prof. Dr. İbrahim S. Canbolat • Uludağ Uni.
Prof. Dr. Haydar Çakmak • Ankara Hacı Bayram Veli Uni.
Prof. Dr. İlhami Durmuş • Ankara Hacı Bayram Veli Uni.
Prof. Dr. Edward Foster • Stevens Institute of Technology
Prof. Dr. Fuat Keyman • Sabancı Uni.
Prof. Dr. Derviş Kılınçkaya• Hacettepe Uni.
Prof. Dr. Hasan Köni • Kültür Uni.
Prof. Dr. Çağatay Özdemir • Gazi Uni.
Prof. Dr. Hasan Bülent Paksoy • Texas Tech. Uni.
Prof. Dr. Hale Şıvgın • Ankara Hacı Bayram Veli Uni.
Prof. Dr. Hülya K. Çengel • Ankara Hacı Bayram Veli Uni.
Prof. Dr. Mehmet Seyfettin Erol • Ankara Hacı Bayram Veli Uni.
Prof. Dr. Mustafa Eravcı • Yıldırım Beyazıt Uni.
Prof. Dr. Mustafa Sıtkı Bilgin • Yıldırım Beyazıt Uni.
Prof. Dr. Mustafa Alkan • Ankara Hacı Bayram Veli Uni.
Assoc. Prof. Dr. Murat Önsoy • Hacettepe Uni.
Assoc. Prof. Dr. Aleksandr Sotniçeno • St. Petersburg State Uni.

ADVISORY BOARD
Prof. Dr. Ramazan Acun • Hacettepe Uni.
Prof. Dr. Gülden Ayman • İstanbul Uni.
Prof. Dr. Cemalettin Taşkıran • Ankara Hacı Bayram Veli Uni.
Prof. Dr. Hikmet Öksüz • Karadeniz Teknik Uni.
Prof. Dr. Ahmet Güneş • Ankara Hacı Bayram Veli Uni.
Prof. Dr. A.Hikmet Eroğlu • Ankara Uni.
Prof. Dr. Cengiz Hakov • Bulgarian Academy of Sciences
Prof. Dr. Şükrü Hanioğlu • Princeton Uni.
Prof. Dr. Necdet Hayta • Gazi Uni.
Prof. Dr. Kemal H. Karpat • Wisconsin Uni.
Prof. Dr. Gökhan Koçer • Karadeniz Teknik Uni.
Prof. Dr. Jacop Landau • Hebrew University of Jerusalem. -Emeritus
Prof. Dr. Yakup Mahmutov • Azerbaijan National Academy of Sciences
Prof. Dr. Ali Akar • Muğla Uni.
Prof. Dr. Ziya Öniş • Koç Uni.
Prof. Dr. Neşe Özden • Ankara Uni.
Prof. Dr. Maria Pia Pedani • Venedik Ca' Foscari Uni.
Prof. Dr. Yusuf Sarınay • TOBB ETÜ
Prof. Dr. Zafer Toprak • Boğaziçi Uni.
Prof. Dr. İbrahim Yılmazçelik • Fırat Uni.
Prof. Dr. Dimitri Vasilyev • Russian Academy of Sciences
Prof. Dr. Ceenbek Alımbayev • Kirghizistan -Turkey Manas Uni.
Prof. Dr. Uğur Ünal • State Archives Director General
Prof. Dr. Ertan Gökmen • Celal Bayar Uni.
Assoc. Prof. Dr. Krassimira Mutafova • Veliko Tırnova Uni.
Assoc. Prof. Dr. Elnur Agayev • Lefke European Uni.
Assistant Prof. Dr. Emre Ozan • Kırklareli Uni.
Assistant Prof. Dr. A. Fahimi Aydın • İnönü Uni.

GENERAL DISTRIBUTION / SUBSCRIPTION
Fee: 90 TL
CORRESPONDENCE-COMMUNICATION
Journal of Gazi Academic View
Filistin Caddesi Köşem Apartmanı No: 9/5 Gaziosmanpaşa - Çankaya / Ankara
E-Mail: gaziakademikbakis@gmail.com • Web: http://www.gaziakademikbakis.com
BOOK COVER, PAGE DESIGN and PUBLISHING HOUSE
Semih Ofset Matbaa • Sek. Yay. Sağ. İnş. San. Tic. Ltd Şti.
Zübeyde Hanım Mah. 628. Sok. Çakırlar İşhanı No: 26/47 İskitler / ANKARA
Tel:(0312) 341 40 75 Fax:(0312) 341 98 98 E-Posta:www.semihofset.com.tr
PERIODICAL TYPE
International Peer Reviewed Local Periodical Journal
PUBLISHING DATE
10 December 2022

YURTDIŞI TEMSİLCİLERİ

Almanya
Prof. Dr. Barbara Kellner Heinkele • Berlin Freie Üniversitesi
Amerika Birleşik Devletleri
Prof. Dr. M. Hakan Yavuz • Utah Üniversitesi
Azerbaycan
Doç. Dr. Tofig Nacafli • A.A. Bakıhanov Azerbaycan Milli İlimler Akademisi
Bulgaristan
Doç. Dr. İbrahim Yalımof • Sofya İslam Enstitüsü
İsrail
Prof. Dr. Jacob Landau • Kudüs İbrani Üniversitesi-Emekli
İtalya
Dr. Vera Costantini • Venedik Ca' Foscari Üni.
KKTC
Doç. Dr. Elnur Ağayev • Lefke Avrupa Üniversitesi
Kırgizistan
Prof. Dr. Döületbek Saparaliyev • Kırgizistan-Turkiye Manas Üniversitesi
Rusya
Doç. Dr. Aleksander Vasilyev • Rusya Bilimler Akademisi
Suriye
Prof. Dr. Mehmet Yuva • Şam Üniversitesi
Makedonya
Prof. Dr. Numan Aruç • Makedonya Bilimler ve Sanatlar Akademisi

REPRESENTATIVES ABROAD

Germany
Prof. Barbara Kellner Heinkele • Berlin Freie Uni.
United States of America
Prof. M. Hakan Yavuz • The University of Utah
Azerbaijan
Assoc. Prof. Tofig Nacafli • A.A. Bakıhanov Azerbaijan National Academy of Sciences
Bulgaria
Assoc. Prof. İbrahim Yalımof • Institute of Higher Is lamic Studies
Israel
Prof. Jacob Landau • The Hebrew University of Jeru salem, Emeritus
Italy
Dr. Vera Costantini • Venetian Ca' Foscari Uni.
Cyprus
Doç. Dr. Elnur Ağayev • European University of Lefke
Kyrgyzstan
Prof. Döületbek Saparaliyev • Kyrgyzstan-Turkey Manas University
Russia
Assoc. Prof. Aleksander Vasilyev • Russian Academy of Sciences Oriental Institute
Syria
Prof. Mehmet Yuva • Damascus University
Macedonia
Prof. Numan Aruç • Macedonian Academy of Sciences & Arts

BU SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF THIS ISSUE

Prof. Dr. Cem Karadeli – Ufuk Üni.
Prof. Dr. Gültekin Yıldız – İstanbul Üni.
Prof. Dr. Hale Şıvgın – Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Prof. Dr. İsmail Özçelik – Kırıkkale Üni.
Prof. Dr. Oktay Fırat Tanrısever – Orta Doğu Teknik Üni.
Prof. Dr. Giray Saynur Derman – Marmara Üni.
Prof. Dr. Seyfi Yıldırım – Hacettepe Üni.
Prof. Dr. Timuçin Kodaman – Süleyman Demirel Üni.
Prof. Dr. Tuncay Zorlu – İstanbul Teknik Üni.
Prof. Dr. Türel Yılmaz Şahin – Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Prof. Dr. Yusuf Kılıç – Pamukkale Üni.
Doç. Dr. Abdulaziz Kardaş – Van Yüzüncü Yıl Üni.
Doç. Dr. Ali Başaran – Karabük Üni.
Doç. Dr. Esma Torun Çelik – Kocaeli Üni.
Doç. Dr. Hacer Karabağ – Uludağ Üni.
Doç. Dr. Hanife Alaca – Batman Üni.
Doç. Dr. İbrahim Üngör – Erzincan Binali Yıldırım Üni.
Doç. Dr. İsmail Köse – Karadeniz Teknik Üni.
Doç. Dr. Kadri Unat – Ankara Üni.
Doç. Dr. Kamuran Şimşek – Pamukkale Üni.
Doç. Dr. Mehmet Çetin – Dokuz Eylül Üni.
Doç. Dr. Mehmet Pınar – Van Yüzüncü Yıl Üni.
Doç. Dr. Murat Önsoy – Hacettepe Üni.
Doç. Dr. Nasrullah Uzman - Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Doç. Dr. Şafak Oğuz – Kapadokya Üni.
Doç. Dr. Volkan Tatar – İstanbul Arel Üni.
Dr. Öğr. Üyesi Durmuş Ali Koltuk – Akdeniz Üni.
Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Akçapa – Bursa Teknik Üni.
Dr. Öğr. Üyesi Mutlu Sesli – Tokat Gazi Osman Paşa Üni.
Dr. Öğr. Üyesi Seher Şeylan – Işık Üni.
Dr. Öğr. Üyesi Zekeriyya Akdağ – İnönü Üni.
Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Ali Tuğtan – İstanbul bilgi Üni.
Dr. Öğretim Üyesi Murat Jane – İstanbul Aydın Üni.
Dr. Öğr. Üyesi Müge YÜCE – Atatürk Üni.
Dr. Öğretim Üyesi Uğur Matiç – Karamanoğlu Mehmetbey Üni.
Öğr. Gör. Dr. Ahmet Selman Seyhan - Ankara Hacı Bayram Veli Üni.
Arş. Gör. Dr. Almıla Gökçe Özcan – Nevşehir Hacıbektaş Veli Üni.
Arş. Gör. Dr. Emel Demir Görür – Dicle Üni.
Dr. Mehmet Erkan Kılıoğlu – Çanakkale Onsekiz Mart Üni.
Dr. Yasin Kozak

Dergiye gönderilen yazı ve fotoğraflar iade edilmez.
Bu dergide yayınlanan yazılardaki fikirler yazarlarına aittir
The articles and photos that has been sent to the journal for publication may not be returned even if they are not published.
The responsibility of all the ideas in the articles published in this journal belogns to their authors.

TARANDIĞI İNDEKSLER & VERİ TABANLARI
INDEXES & DATABASES

Gazi Akademik Bakış Dergisi ESCI, EBSCO, CEEOL, DOAJ, INDEX COPERNICUS, INDEX ISLAMICUS, TÜBİTAK-ULAKBİM, IMB, ASOS, PROQUEST, MLA INTERNATIONAL BIBLIOGRAPHY, SERIALS SOLUTIONS ve TÜBİTAK DERGİ PARK tarafından taranmaktadır.

Journal of Gazi Academic View is indexed in ESCI, EBSCO, CEEOL, DOAJ, INDEX COPERNICUS, INDEX ISLAMICUS TUBITAK-ULAKBIM, IMB, ASOS, PROQUEST, MLA INTERNATIONAL BIBLIOGRAPHY, SERIALS SOLUTIONS and TUBITAK DERGI PARK.

Clarivate Analytics

Emerging Sources Citation Index
WEB OF SCIENCE™

asos akademia sosyal bilimler indeksi

Central and Eastern European Online Library

DOAJ DIRECTORY OF OPEN ACCESS JOURNALS

ProQuest

IMB The International Medieval Bibliography (IMB)

INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL

INDEX ISLAMICUS

Modern Language Association MLA

TÜBİTAK ULAKBİM

Vılçıtrın Sancağı'nda Beylik Yapmış Mihaloğlu Akıncıları ve Faaliyetleri*

Mihaloğlu Raider-Commanders Who Served as the Lord in Vučitrn Sanjak and Their Activites

Rahman ŞAHİN**

Öz

Hafif süvari birliklerinden oluşan akıncılar, Osmanlı Devleti'nin Rumeli fetihlerinde oldukça etkili olmuştur. Devletin sınırlarının genişlemesiyle birlikte Avrupa içlerine doğru faaliyetlerini genişleten akıncılar, Balkan coğrafyasının her yerine yayılmıştır. Belli mıntıkalarda görev yapan akıncı aileleri arasında en meşhurları Mihaloğulları, Malkoçoğulları, Evrenosoğulları ve Turahanoğullarıdır.

Akıncılar bir bölgenin sadece fethedilmesinde değil aynı zamanda yönetilmesinde de görev almışlardır. Bu kapsamda Rumeli bölgesinde birçok sancakta beylik yapan akıncılar, devletin temsilcisi olmuştur. Bazı akıncı beylerinin sancakbeyliğinin yanı sıra beylerbeyi ve vezir oldukları da bilinmektedir. Bu çalışmada Osmanlı Arşivi'nde bulunan Nişan ve Tahvil Kalemi Defterleri, Ruus Kalemi Defterleri, Kâmil Kepeci Defterleri ile Mühimme Defterleri yakından incelenmiştir. Arşiv belgelerinden elde edilen bilgiler doğrultusunda orta Balkanlar'daki Vılçıtrın Sancağı'nda sancakbeyi olarak görev alan Mihaloğlu akıncı beylerinden, bu beylerin akrabalık bağlarından ve yaptıkları hizmetlerden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Osmanlı Devleti, Balkanlar, Vılçıtrın, Akıncı, Mihaloğulları*

Abstract

Raiders, consisting of light cavalry units, was very effective in the conquest of Rumelia by the Ottoman Empire. With the expansion of the borders of the state, the raiders expanded their activities towards the interior of Europe and spread all over the Balkan geography. Among the families of the raiders who took charge in certain areas, the most famous ones were Malkoçoğulları, Mihaloğulları, Evrenosoğulları and Turahanoğulları.

Raiders took part not only in the conquest of a region but also in the administration. In this context, the raiders who served in many sanjaks in the Rumelia became the representatives of the state. It is known that some of the raider lords served as the governor-general and vizier as well as the district governor. In this study, the Nişan and Tahvil Registers, Ruus Registers,

Makale Geliş Tarihi: 17.04.2021. Makale Kabul Tarihi: 14.11.2022.
Araştırma Makalesi / Künye: ŞAHİN, Rahman, "Vılçıtrın Sancağı'nda Beylik Yapmış Mihaloğlu Akıncıları ve Faaliyetleri", Gazi Akademik Bakış Dergisi (GABD), Sayı: 31, Cilt: 16, 2022, s. 41-58

* Bu makale "Osmanlı Yönetiminde Vılçıtrın Sancağı (1450-1550)" başlıklı Doktora tezinden üretilmiştir.

** Arş. Gör. Dr., Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.
E-posta: rahmansahin@erciyes.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-2720-8958.

Kâmil Kepeci Registers and Mühimme Registers in the Ottoman Archives were closely examined. In line with the information obtained from archival documents Mihaloğlu raider lords who served as the district governors in Sanjak of Vučitrn in the central Balkans, their kinship ties and their services were mentioned.

Key Words: *Ottoman Empire, Balkans, Vučitrn, Raider, Mihaloğulları*

Giriş

Akın, ani ve şiddetli bir biçimde hareket ederek, savaş halinde olunan düşman ülkesine keşif, yağma veya tahrip amaçlı yapılan askerî harekât için kullanılan bir tabirdir. Akıncı ise Osmanlı Türklerinin hafif süvari kuvvetlerine verilen isimdir[1]. Akıncılar, bir program dâhilinde akın yaparlar, mal ve esirler alarak düşman ülkesi ve ordusu hakkında malumat toplarlardı. Savaş zamanlarında asıl ordunun önünden giderek keşif hizmetinde bulunan akıncılar, geçimlerini elde ettikleri ganimetlerle sağlarlardı. Devlet, akıncılara maaş, silah ve teçhizat vermez bunları kendileri temin ederdi. Akıncılar, yaptıkları hizmet karşılığında vergiden muaftılar. Bazı durumlarda savaşlarda yararlılık gösteren akıncılara devlet tarafından dirlik tahsisi yapılırdı[2]. Akıncıların isimlerini, eşkâllerini ve timar sahibi olan akıncıların timarlarını gösteren defterler düzenlenirdi. İki nüsha halinde tertiplenen defterlerin biri merkezde diğeri ise akıncıların bulundukları eyalet veya sancak kadılıklarında bulunurdu[3].

Akıncılar sınır bölgelerinde fetihler yaptığı için bunlara uç beyi de denilirdi[4]. Akıncılık, Selçuklu uç teşkilatının Osmanlılardaki karşılığı olarak görülebilir, fakat Osmanlı akıncı beyleri ile Selçuklu uç beyleri arasında

1 Şemseddin SAMİ, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2007, ss. 45–46; Midhat Sertoğlu, *Osmanlı Tarih Lugatı*, Kurtuba Kitap, İstanbul 2015, s. 18; Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul 2011, ss. 25–27.

2 İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "Akıncı", İslam Ansiklopedisi, Milli Eğitim Bakanlığı 1978, C. 1, s. 239; Abdulkadir Özcan, "Akıncı", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 1989, C. 2, s. 249; Fehameddin Başar, "Osmanlı Akıncı Ailelerinin Balkan Tarihindeki Yeri", *Balkanlarda İslam Medeniyeti Uluslararası Üçüncü Sempozyum Tebliğleri*, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırmaları Merkezi (IRCICA), İstanbul 2011, s. 217; Colin İmber, *Osmanlı İmparatorluğu 1300-1650: İktidarın Yapısı*, çev. Şiar Yalçın, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2006, ss. 339–40; H. Çetin Arslan, "Erken Osmanlı Dönemi (1299-1453)'inde Akıncılar ve Akıncı Beyleri", *Yeni Türkiye*, S. 66 (2015), s. 537.

3 Günümüze ulaşan akıncı defterleri üzerine yapılan çalışmalar için bkz. Ayşe Kayapınar, Emine Erdoğan Özünlü, *Mihaloğullarına'na Ait 1586 Tarihli Akıncı Defteri*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2015; Emine Erdoğan Özünlü, Ayşe Kayapınar, *1472 ve 1560 Tarihli Akıncı Defterleri*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2017. Ayrıca bkz. Mariya Kiprovska, *The Military Organization of the Akıncıs in Ottoman Rumelia*, Bilkent Ü. Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2004 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

4 Halil İnalcık, "Osmanlı Devleti'nde Uc (Serhad)lar", *Doğu Batı Makaleler II*, Doğu Batı Yayınları, Ankara 2008, s. 55; Feridun M. Emecen, "Uç Beyi", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2012, C. 42, s. 39; Pal Fodor, "Osmanlılar ve Savaş", *Türkiye Tarihi Bizans'tan Türkiye'ye 1071-1453*, Kitap Yayınevi, İstanbul 2012, s. 253.

hukuki bakımdan önemli farklılıklar bulunmaktadır. Selçuklu uçlarında bulunan liderler daha çok boy beyiydi ve kendi kılıçlarıyla fethettikleri yerleri kendi topraklarına katarak nüfuzlarını artırıyorlardı. Buna karşılık Osmanlı akıncı beyleri yaptıkları akınlarla asıl ordunun fetih işini kolaylaştırıyordu[5].

Mensup oldukları kumandanların aile isimleriyle anılan akıncılar, Rumeli'nin muhtelif bölgelerinde bulunurdu. Bu bağlamda meşhur akıncı ailelerinden Mihaloğulları'nın Edirne, Plevne, Tırnova, Sofya ve Semendire; Malkoçoğulları'nın Niğbolu, Silistre ve Sofya; Evrenosoğulları'nın Serez, Gümülcine, Selanik ve Arnavutluk; Turahanoğulları'nın ise Teselya ve Mora bölgelerinde faaliyet gösterdikleri bilinmektedir[6]. Akıncılar sadece Balkanların fethedilmesinde değil aynı zamanda yönetilmesinde de çeşitli görevler üstlenmişlerdir. Yahya Paşa ve neslinden gelen Bali, Mehmed ve Arslan Bey'in yanı sıra Mihaloğlu Mehmed Bey gibi bazı akıncı beylerinin devlet yönetiminde beylerbeylik ve vezirlik gibi üst seviyelere geldikleri bilinmekle birlikte[7] akıncıların daha çok sancakbeyliği yaptıkları görülmüştür. Akıncılara sancak verme uygulaması Osmanlı'nın erken devirlerine kadar gitmektedir. Sultan I. Murad'ın, Evrenos Bey'e gönderdiği mektupta bulunan *"... kendi kılıcın ile feth eyledügin kal'a-i Gümülcine'den Siroz'a Horpişteye varınca bir sancaklık i'tibâriyle on kere yüz bin akçe ile sana virdim..."* ifadeden Evrenos Bey'e bir sancaklık yer tahsis edildiği[8]; Sultan I. Bayezid fermanında bulunan *"....Mihal Beg oglu Ali Beg dâme ulüvvuhû hidmedlerinin külli erliği ve yoldaşlığı zuhûra gelmegin emr eyledim ki evladlarının*

5 Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisadî ve İçtimaî Tarihi*, 3. Baskı Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2017, ss. 304–5; Ayşegül Kılıç, "Akıncılık Teşkilatı ve Ünlü Akıncı Ailelerinin Balkan Tarihine Katkıları", *Yeni Türkiye*, S. 66 (2015), s. 554.

6 Uzunçarşılı, a.g.m., s. 239; Özcan, a.g.m., s. 249; Fehameddin Başar, "Evrenosoğulları", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 1995, C. 11, s. 540; Kılıç, a.g.m., s. 560; Arslan, "a.g.m., s. 535; Başar, a.g.m., s. 220; M. Tayyib Gökbilgin, "Mihal-oğulları", İslam Ansiklopedisi, Milli Eğitim Bakanlığı 1979, C. 8, s. 286; Levent Kayapınar, "Teselya Bölgesinin Fatihi Turahan Bey Ailesi ve XV.-XVI. Yüzyıllardaki Hayır Kurumları", *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 10 (2005), ss. 188–89.

7 Fehameddin Başar, "Malkoçoğulları", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2003, C. 27, s. 538; Fehameddin Başar, "Mihaloğulları", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2005, C. 30, s. 24; Claudia Römer, "On Some Hass-Estates Illegally Claimed by Arslan Pasa, Beglerbegi of Buda 1565-1566", *Studies in Ottoman History In Honor of Professor V.L. Ménage*, 2010, s. 297–318; Géza Dávid, "Macaristan'da Yönetici Osmanlı Aileleri", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, C. 38 (2015), ss. 14–15; Pál Fodor, "Wolf on The Border: Yahyapaşaoğlu Bali Bey (?-1527) Expansion And Provincial Elite in The European Confines of The Ottoman Empirein The Early Sixteenth Century", Şerefe Studies in Honour of Prof. Geza David on His Seventieth Birthday, ed. Pál Fodor, Nándor E. Kovács, Benédek Peri, Research Centre for the Humanities, Hungarian Academy of Sciences, Budapest 2019, s. 58 vd.

8 Mehmet İnbaşı, "Sultan I. Murad'ın Evrenos Bey'e Mektubu", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, C. 8, S. 17 (2001), s. 228; H. Çetin Arslan, *Türk Akıncı Beyleri ve Balkanların İmarına Katkıları (1300 - 1451)*, Kültür Bakanlığı, Ankara 2001, s. 44; *Muharrerât-ı Nâdire*, Ali Aktan (çev.),Türk Tarih Kurumu, Ankara 2018, ss. 352–55.

evladlarına batnen ba'de batnin ve karnen ba'de karnin sancak virilüb...” şeklindeki ifadeden de hizmetleri karşılığında Mihaloğulları ailesinden Gâzi Ali Bey'e ve evlatlarına sancak verildiği anlaşılmaktadır[9].

Mihaloğlu Ailesi ve Vılçıtrın Sancak Beyleri

Osmanlı Devleti'nin askerî tarihinde ilk devirlerinden itibaren önemli rol oynayan Mihaloğulları ailesinin Harmankaya tekfuru Köse Mihal'in soyundan geldiği belirtilmektedir[10]. Köse Mihal'in Aziz Bey, Balta Bey ve Gâzi Ali Bey adında üç oğlu bulunmaktadır. Gâzi Ali Bey soyundan gelenler Anadolu'da kalmış, Bursa ve Amasya'da büyük vakıflar kurmuşlardır[11]. Balkanlar'a geçen Mihaloğlu kolu ise Edirne ve sonrasında Plevne'ye yerleşen Aziz Bey ile İhtiman'a yerleşen Balta Bey'in ahfadı ile devam etmiştir[12]. Rumeli'de bulunan Mihaloğulları başarılı askerî faaliyetlerde bulunmuş, özellikle Bulgaristan'ın fethinde büyük yararlılıklar göstermiştir. Bu aileye mensup akıncı beyleri 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra yaşanan Fetret Devri'nde ve Sultan II. Murad zamanında meydana gelen taht mücadelelerinde oldukça etkili olmuşlardır[13]. Mihaloğulları ailesi yerleştikleri Pınarhisar, Plevne ve Tırnova'nın imar ve iskânına büyük katkı sunmuştur. Gazi akıncı beylerinin yanı sıra bu aileye mensup hanımlar da vakıflar kurarak şehirlerin gelişmesine yardımcı olmuşlardır[14].

Balkanların Türk yurdu haline gelmesine önemli katkılar sunan Mihaloğlu akıncılarının beylik yaptığı sancaklardan birisi de Vılçıtrın Sancağı'dır. Orta Balkanlar'da önemli bir konuma sahip olan Vılçıtrın, Kosova sahrası

9 Mehmed Nüzhet Paşa, *Ahval-i Gazi Mihal*, Dersaadet 1315, s. 45; Yaşar Gökçek, *Türk İmparatorluk Tarihinde Akıncı Teşkilatı ve Gazi Mihal Oğulları*, Alagöz Yayıncılık, Konya 1998, s. 13; Heat W. Lowry, *Erken Dönem Osmanlı Devleti'nin Yapısı*, çev. Kıvanç Tanrıyar, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, Istanbul 2005, s. 61; Fatih Yurttaş, *Balkanlarda Bir Uç Beyi Ailesi; Mihaloğulları 1300-1600*, Bahçeşehir Ü. SBE., İstanbul 2018, ss. 49–51 (Yayımlanmamış Yüksek Lisansn Tezi).

10 Gökbilgin, a.g.m., s. 185; Özcan, a.g.m., s. 24; Gökçek, a.g.e., ss. 9–10. Köse Mihal'in menşei ve kimliği hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Yücel Öztürk, “Gazi Kösemihal'in Menşei İle İlgili Yeni Bir Analiz”, *Uluslararası Gazi Süleyman Paşa ve Kocaeli Tarihi Sempozyumu III*, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Kocaeli 2016, s. 661–88.

11 Vedat Turgut, “Vakıf Belgelerinde Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi Aileleri Malkoçoğulları ve Mihallüler”, *Yeni Türkiye*, S. 66 (2015), ss. 574–75; Başar, a.g.m., s. 25.

12 Başar, a.g.m., ss. 24–25; Ayşe Kayapınar, “Kuzey Bulgaristan'da Gazi Mihaloğulları Vakıfları (XV-XVI. Yüzyıl)”, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 10 (2005), s. 171; Yurttaş, a.g.t., ss. 33–48.

13 Başar, a.g.m., s. 222.

14 Mihaloğulları'nın kurmuş oldukları vakıflar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Mehmed Nüzhet Paşa, a.g.e., ss. 86–114; Gökçek, a.g.e, ss. 105–8; Kayapınar, a.g.m., ss. 171–81; Turgut, a.g.m., ss. 573–89; Arslan, a.g.m., ss. 47–77; Gökbilgin, a.g.m., ss. 290–91; Orlin Sabev, “Osmanlıların Balkanları Fethi ve İdaresinde Mihaloğulları Ailesi (XIV.-XIX. Yüzyıllar): Mülkler, Vakıflar, Hizmetler”, *OTAM*, S. 33 (2013), ss. 232–41; Mariya Kiprovska, “Shaping the Ottoman Borderland: The Architectural Patronage of the Frontier Lords from the Mihaloğlu Family”, *Bordering Early Modern Europe*, ed. Maria Baramova, Grigor Boykov, Ivan Parvev, Wiesbaden 2015, s. 185–220; Yurttaş, a.g.t., ss. 19–56.

denilen düzlüğün kuzey kenarında bulunmaktadır[15]. Vılçıtrın Sancağı'nın kapsadığı bölgeler Sultan II. Murad döneminde 1439 yılında ele geçirilmiş ve 1444 yılına kadar doğrudan Osmanlılar tarafından yönetilmiştir[16]. Topraklarını kaybeden Sırp despotu George Brankoviç sığındığı Macarları kışkırtarak Osmanlıya karşı yeni bir Haçlı seferi yapılmasını sağlamıştır[17]. Macar Kralı ve Sırp Despotu önderliğinde hazırlanan Haçlı ordusu 1443 yılında harekete geçip Niş ve Sofya'yı geçerek İzladi Geçidi'ne kadar ilerlemişti. Osmanlılar tarafından güçlükle durdurulan Haçlılar ile Sultan II. Murad, Despot George Brankoviç aracılığıyla Segedin'de bir anlaşma imzalamıştır[18]. Anlaşmaya göre 1439'da alınan Sırp toprakları despota iade edilmiştir[19]. Fatih Sultan Mehmed, İstanbul'un fethinden sonra Sırp meselesinin halline yönelmiş ve bu coğrafyaya yapmış olduğu seferler neticesinde Vılçıtrın ve civarı 859 / 1454-1455 yılında Osmanlı Devleti tarafından nihai olarak fethedilmiştir[20]. Fetihten sonra bölgede Vılçıtrın merkezli sancak teşkilâtı kurulmuş, sancak dâhilinde bulunan maden bölgeleri padişah hassına, tarım arazileri ise timar sistemine tahsis edilmiştir. Padişah hasları mukâtaalar vasıtasıyla mültezimler tarafından, timar arazileri ise doğrudan sancakbeyi tarafından yönetilmiştir. Morova ve Lab vadileri boyunca uzanan Vılçıtrın Sancağı, XVI. yüzyılda kuzeyden Alacahisar, batıdan Hersek, güneyden Prizren ve Üsküp sancaklarıyla, doğudan ise Köstendil ve Paşa sancakları ile sınırdaştı[21].

---

15 Muhammet Aruçi, "Vulçıtrın", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2013, C. 43, s. 132.

16 Nihal Atsız, "Âşıkpaşaoğlu Tevârîh-i Âl-i Osman", *Osmanlı Tarihleri I*, Türkiye Yayınevi, İstanbul 1949, s. 180; *Anonim Osmanlı Kroniği (1299-1512)*, Necdet Öztürk (çev.),Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2000, s. 77.

17 *Gazavât-ı Sultân Murâd b. Mehemmed Hân İzladi ve Varna Savaşları (1443-1444) Üzerine Anonim Gazavâtnâme*, Halil İnalcık, Mevlûd Oğuz (çev.),Türk Tarih Kurumu, Ankara 1989, s. 8.

18 Feridun M. Emecen, "Varna Muharebesi", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2012, C. 42, s. 528.

19 "Hünkâr Vılkoğluna yine iklimini verdi, filori himmetiyle. Ve dahi Vılkoğlu'nun iki oğlunu Tokat habsinden çıkarıp yine atasına gönderdi. Amma gözlerine mil çekilmişti." Mevlânâ Mehmed Neşrî, *Cihânnümâ (Osmanlı Tarihi 1288-1485)*, çev. Necdet Öztürk, Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2013, s. 270.

20 Enverî, *Düstûrnâme-i Enverî (Osmanlı Tarihi 1299-1465, 19-22. Kitaplar)*, çev. Necdet Öztürk, 2. Baskı, Çamlıca, İstanbul 2012, ss. 44–45; Tursun Bey, *Târih-i Ebü'l-Feth*, çev. Mertol Tulum, Baha Matbası, İstanbul 1977, ss. 76–77; Mevlânâ Mehmed Neşrî, *Cihânnümâ (Osmanlı Tarihi 1288-1485)*, çev. Necdet Öztürk, Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2013, ss. 290–92; Oruç Bey, *Oruç Beğ Tarihi (Osmanlı Tarihi 1288-1502)*, çev. Necdet Öztürk, 1. Basım, Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2014, s. 101; İdris-i Bitlisî, *Heşt Behişt (VII. Ketîbe Fatih Sultan Mehmed Devri 1451-1481)*, çev. Muhammed İbrahim Yıldırım, 2. Baskı, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2019, s. 129; İbn Kemâl, *Tevârih-i Âl-i Osman VII. Defter*, çev. Şerafettin Turan, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1957, s. 109; Hadîdî, *Tevârih-i Âl-i Osman (1299-1523)*, çev. Necdet Öztürk, Marmara Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1991, s. 234; Kritovulos, *Kritovulos Tarihi (1451-1467)*, çev. Ari Çokona, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2015, s. 118. Vılçıtrın bölgesinin fethi hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Rahman Şahin, *Osmanlı Yönetiminde Vılçıtrın Sancağı (1450-1550)*, Erciyes Ü. SBE., Kayseri 2020, ss. 19–22 (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

21 Şahin, a.g.t., s. 1.

Mihaloğlu ailesine mensup olup Vılçıtrın Sancağı'nda görev yaptığı tespit edilebilen ilk sancakbeyi 1557 – 1560 yıllarında beylik yapan Süleyman Bey'dir[22]. 25 Safer 967 / 26 Kasım 1559 tarihli kayıtta Süleyman Bey'e *"Vılçıtrın ve Akıncı Beyi olan"* şeklinde hitap edilmiş ve devamında Mihaloğulları'na tabi olan akıncılarla Özi Kalesi ve civarının güvenliğinin sağlanması istenmiştir[23]. Bu hükümden Vılçıtrın sancakbeyi Süleyman Bey'in Mihaloğullarından olduğu anlaşılmaktadır. Süleyman Bey, Vılçıtrın Sancağı sipahileriyle ve akıncılarıyla dönemin siyasi gelişmeleri doğrultusunda çeşitli görevler üstlenmiş, Özi ve Azak kalelerinin güvenliğinin sağlanmasının yanı sıra Boğdan taraflarının muhafazasında da bulunmuştur[24]. Süleyman Bey'in 16 Şa'bân 972 / 19 Mart 1565 tarihinde Çirmen sancakbeyliğine getirildiği görülmektedir. Çirmen beyliğinin verilme sebebi mühimme kaydında açık olarak *"Bundan akdem livâ-i mezbûr beği Alî dâme izzühûya hükm-i hümâyûnum gönderilüp sancağı sübaşıları ve sipâhîleri ile deryâya gitmek emrüm olmışıdı. Hâliyâ kara canibinden sefer-i hümâyûna akıncı tâifesi* lâzım *olmağın livâ-i mezbûr sana tevcîh olunmışdur"* şeklinde belirtilmiştir[25]. Bu kayıttan sefere akıncı lazım olduğu için Çirmen beyliğinin Süleyman Bey'e verildiği anlaşılmaktadır. Vılçıtrın'dan sonra Çirmen Sancağı'nda beylik vazifesi üstlenen Süleyman Bey, aynı zamanda Mihaloğulları'na bağlı sağ-kol akıncılarının da beyi idi[26].

Süleyman Bey'den bir müddet sonra Vılçıtrın sancakbeyliği vazifesine Hasan Bey tayin edilmiştir. Hasan Bey ile ilgili sancak tevcih defterinde bulunan *"Livâ-i Vılçıtrın der-dest-i Hasan Bey veled-i Mihal..."*

22 BOA, KK.d 216/a, s. 32. Süleyman Bey'in Vılçıtrın sancakbeyliği görevinin ne zaman sona erdiği tam olarak tespit edilememiştir, fakat kendisinden bahseden en geç tarihli belge 19 Ekim 1560 tarihlidir. BOA, A.DVNSMHM.d 3, Hüküm 1639.

23 *"Vılçıtrın ve akıncı begi olan Süleymân Beg'e* hüküm ki, *Hâliyâ* Özi *kal'ası'nun ta'mîr olınmasın emr idüp ol bâbda levâzım u mühimmâtı tedârük idüp ... ... Husûs-ı mezbûr mahall-i ihtimâmdur; gaflet* üzre *bulınmayup Mihallu'ya* tâbi' olan *eger toycalarundur ve eger akıncılarundur* cümle *ihzâr idüp ol cânibe* göz ve kulak tutasın..." BOA, A.DVNSMHM.d 3, Hüküm 520; *3 Numaralı Mühimme Defteri 966-968 / 1558-1560*, *Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara 1993, s. 230.

24 BOA, A.DVNSMHM.d 3, Hüküm 897, 1047, 1623, 1639; Halil İnalcık, "Osmanlı-Rus Rekabetinin Menşei ve Don-Volga Kanalı Teşebbüsü (1569)", *Belleten*, C. XII, S. 46 (1948), s. 364.

25 *6 Numaralı Mühimme Defteri (972 / 1564-1565) < Özet-Transkripsiyon ve İndeks > II*, *Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara 1995, s. 42 Hüküm 879; Kayapınar, Erdoğan a.g.e. s. 17.

26 *"...Hâliyâ akıncı beği Süleymân Mihallü'ye müte'allik sağ-kol akıncısıyla Mohac Sancağı Beği Hamza yanına varmak emrüm olup..." 6 Numaralı Mühimme Defteri (972 / 1564-1565) < Özet-Transkripsiyon ve İndeks > II*, s. 298, Hüküm 1367.*"...*Çirmen *Beği Süleymân dâme* ızzühû *Mihallü'ye müte'allik sağ-kol akıncısıyla mu'accelen Sirem'e varup hâzır olup..." 6 Numaralı Mühimme Defteri (972 / 1564-1565) < Özet-Transkripsiyon ve İndeks > II*, s. 304, Hüküm 1328. Süleyman Bey bu görevi ifa ettiği esnada Osmanlı Devleti'nin sol-kol akıncı beyi ise Turahanoğulları ailesinden İnebahtı sancakbeyi Mustafa Bey idi. *"...hâliyâ* İnebahtı *Beği Mustafâ dâme* ızzühû *Turhanlu'ya müte'allik sol-kol akıncısıyla sancağında hâzır u müheyyâ olup..." 6 Numaralı Mühimme Defteri (972 / 1564-1565) < Özet-Transkripsiyon ve İndeks > II*, s. 332, Hüküm 1429.

şeklindeki kayıttan Hasan Bey'in de Mihaloğulları ailesine mensup olduğu anlaşılmaktadır[27].

Osmanlı Devleti, Kıbrıs'ı ele geçirmeyi planladığı esnada Hasan Bey Vılçıtrın Sancağı'nda beylik vazifesindeydi. Bu sebepten Hasan Bey'in dönemin askerî mücadelelerinde görevler üstlendiği görülmektedir. 1570 yılı ilkbaharında donanma Kıbrıs'ın fethi için yola çıktığı zaman düşman gemileri Osmanlı yönetimindeki bazı kıyı şehirlerine çıkarma yapmaya çalışmıştır[28]. Aynı yıl Mora taraflarında muhafaza hizmetinde bulunan Hasan Bey karaya çıkartma yapmak isteyen 49 parça İspanya gemisine Mora beyi Ahmed Bey ile mukavemet göstermiş, bir gün ve bir gece süren mücadele sonucu İspanyol çıkartması engellenmiştir[29]. Eylül 1570 tarihinde Magosa haricindeki diğer Kıbrıs şehirleri Osmanlılar tarafından ele geçirildiğinde adayı kurtarmak için gönderilen Haçlı donanması sefer mevsimin geçmesi ile Meis adası önünden geri dönmüştü. Bu zaman zarfında Osmanlı Devleti Venedik'e karşı İşkodra ve Yanya taraflarına kuvvet sevk etmiştir[30]. Hasan Bey'in gönderilen askerler içerisinde olduğu, Vezir Ahmed Paşa'nın emrinde Bar ve Ülgün kaleleri civarında muhafaza hizmetinde bulunduğu görülmektedir[31]. Hasan Bey ve beraberindeki askerler burada bulunduğu sürede zahire kıtlığı çekmiştir. Durumu divana bir mektupla arz eden Hasan Bey sefer mevsiminin geçmesi, yaşanan zahire kıtlığı ve kış mevsiminin yaklaşmasını ileri sürerek sancağına geri dönmek istemiş, fakat isteği geri çevrilerek Draç taraflarını muhafaza etmesi uygun görülmüştür[32]. Kıbrıs'ın fethinden sonra Venedik saldırıları devam etmiş, Mostar ve Hersek taraflarına yapılan saldırıların püskürtülmesi için 1573 yılı başlarında diğer beylerin yanı sıra Vılçıtrın sancakbeyi Hasan Bey de görevlendirilmiştir[33].

Hasan Bey'in 1573 yılı Nisan başlarında vefat ettiği düşünülmektedir.

27 BOA, MAD.d 563, s. 48; Pervin Sevinç, *955-982/1548-1574 Tarihli Osmanlı Beylerbeyi ve Sancakbeyleri Tevcih Defteri (563 nr.)*, Marmara Ü. TAE., İstanbul 1994, s. 10.

28 İdris Bostan, "Kıbrıs Seferleri Günlüğü ve Osmanlı Donanmasının Sefer Güzergâhı", *Dünden Bugüne Kıbrıs Meselesi*, ed. Ali Ahmetbeyoğlu, Erhan Afyoncu, Tarih ve Tabiat Vakfı, Istanbul 2001, ss. 20–21.

29 *"Vılçıtrın begi olup Mora câniblerinin muhâfazasında olan Hasan bege* hüküm ki *hâliyâ Südde-i Saadet'üme mektub gönderüb sancağın sipahileriyle ve taviçe tâifesiyle Mora sancağına varub Mora begi Ahmed beg ile vech-i münâsib* görüldüğü üzre *memâlik-i mahrûseyi* hıfz u *hırâset* üzre *olasın diyü ferman olunmağın … …* İspanya'nın kırk dokuz pare donanması *gelüp gâret için âdem çıkarmak kasd itdüğün üzerlerine varub bir gün bir gice muhkem cenk idüb* münhezim oldukların…" BOA, A.DVNSMHM.d 14/2, Hüküm 900.

30 İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi III. Cilt I. Kısım*, 8. Baskı Türk Tarih Kurumu, Ankara 2011, ss. 14–15; İsmail Hami Danişmend, İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi, Türkiye Yayınevi, Istanbul 1971, s. 399.

31 BOA, A.DVNSMHM.d 16, Hüküm 549.

32 BOA, A.DVNSMHM.d 16, Hüküm 570.

33 BOA, A.DVNSMHM.d 21, Hüküm 155, 156, 190, 212; Sıtkı Çelik, *21 Numaralı Mühimme Defteri (Tahlil-Metin)*, İstanbul Ü. SBE., Istanbul 1997 Hüküm 155, 156, 190, 212 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Zira Hasan Bey yerine getirilen Hızır Bey'in atama kaydı 14 Zi'l-hicce 980 / 17 Nisan 1573 tarihlidir. Aynı kayıtta geçen *"Nigbolu begi Mustafa beg mektub gönderüb Mihal* oğullarından *Vılçıtrın sancağına mutasarrıf olub akıncı begi olan Hasan beg vefât idüp sancağı müteveffâ begin karındaşı Hızır bege iki yüz bin akçe ile virilmegin buyruldu"* şeklindeki ifadeden Hasan Bey ile Hızır Bey'in kardeş oldukları anlaşılmaktadır[34]. Bir başka vesikada geçen *"Livâ'-i Vılçıtrın der-dest-i Hızır Bey bin Süleyman Bey veled-i Mihal..."*[35] şeklindeki kayıttan da Hızır Bey'in babasının Vılçıtrın sancakbeyliği yapan Mihaloğlu Süleyman Bey olduğu tespit edilmiştir. Bu kayıtlar Mihaloğulları ailesine mensup Süleyman Bey'in yanı sıra çocukları Hasan ve Hızır beylerin de hem akıncı beyliği hem de Vılçıtrın sancakbeyliği görevini uhdelerinde bulundurduklarını göstermektedir. Yine bu kayıtlar akıncılığın babadan oğula geçtiği bilgisini desteklemektedir.

Hızır Bey de Balkan coğrafyasında çeşitli görevler ifa etmiştir. 1574 yılı ortalarında Boğdan voyvodalığında bulunan İoan cel Cumplit, Kazakların'da yardımıyla Osmanlıya karşı isyan başlatmıştır[36]. İsyanın bastırılması için sevk edilen kuvvetler içerisinde Hızır Bey'in akıncıları ve sipahileri de bulunmaktadır[37]. Ahmed Paşa ve Kırım Hanı Adil Giray komutasında bulunan Osmanlı kuvvetleri isyanı bastırmıştır[38]. Gurre-i Rebî'u'l-evvel 982 / 21 Haziran 1574 tarihli hükümden Silistre sancakbeyi Davud Bey ve Vılçıtrın sancakbeyi Hızır Bey'in asi voyvoda ile yapılan mücadeleden galip çıktığı ve voyvodanın canlı yakalandığı anlaşılmaktadır[39]. Bu harekât esnasında gösterdiği gayretten dolayı Vılçıtrın sancakbeyine 40 bin akçe terakki verilmiş[40] ve kış yaklaşıp sefer mevsimi bittiği için 1574 sonbaharında sancağına dönmesine müsaade edilmiştir[41].

Hızır Bey seferlerde başarılı bir komutandı, fakat Vılçıtrın halkı kendilerine zulmettiği gerekçesi ile onu ve adamlarını merkeze şikâyet

34 BOA, KK.d 225, s. 213. Hasan Bey ile Hızır Bey'in kardeş olduklarını gösterir 22 Receb 979 / 10 Aralık 1571 tarihli bir diğer belgede ise şu ifade bulunmaktadır: *"Vılçıtrın begi Hasan beg mektub gönderüb Niğbolu sancagında yigirmi bin zeâmete mutasarrıf olub biraderi olan Hızır için kendü ile eşe diyü hükm inayet olunmagın Bar ve Ülgün kal'aları fethinde bile olub lakin her ne cânibe kendüye sefer fermân olunursa mezkûr dahi bile eşüb zeâmetine dahl olunmamak için hükm rica itmegin buyruldu"* . BOA, A.DVNSMHM.d 15, Hüküm 1915.

35 BOA, MAD.d 563, s. 48; Sevinç, a.g.t., s. 35.

36 Danişmend, *a.g.e.*, s. 416; Abdulkadir Özcan, "Boğdan", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 1992, C. 6, s. 270.

37 BOA, A.DVNSMHM.d 24, Hüküm 409, 410, 412, 424, 473, 545, 546, 564, 569, 570, 574, 633, 634, 810, 920; Ali Rıza Bülbül, *24 Numaralı Mühimme Defterinin (H.981- 982 / M. 1573- 1574) Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi*, Erciyes Ü. SBE., Kayseri 2019, ss. 157–64 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). BOA, A.DVNSMHM.d 26, Hüküm 6, 28, 52, 53, 69.

38 Özcan, aynı yer.

39 BOA, A.DVNSMHM.d 26, Hüküm 94.

40 BOA, A.DVNSMHM.d 25, Hüküm 1761.

41 BOA, A.DVNSMHM.d 26, Hüküm 586.

etmiştir[42]. Bunun üzerine Hızır Bey'in teftişi için Köstendil sancakbeyi ile Priştine ve Vılçıtrın kadılarının yanı sıra akıncı beylerinden Mustafa Bey görevlendirilmiştir[43]. Bu teftiş esnasında sancakbeyliği Prizren'e tahvil edilen Hızır Bey'den süreç sonuna kadar yerinden ayrılmaması istenmiştir[44]. Devlet, Hızır Bey'in görev yerini değiştirerek soruşturmanın daha sağlıklı yürütülmesini amaçlamış olmalıdır. Teftiş işleminin sonucu ile ilgili bir belgeye ulaşılamadığından Hızır Bey'in ceza alıp almadığı bilinmemektedir.

Her iki vazifeyi bir arada yürüten Vılçıtrın sancakbeylerinden bir diğeri Mustafa Bey'dir. Hızır Bey'in teftişi için oluşturulan heyet içerisinde olan Mustafa Bey, 29 Ramazan 984 / 20 Aralık 1576 tarihinde Vılçıtrın sancakbeyliğine getirilmiştir[45]. Mustafa Bey'in de Mihaloğlu ailesine mensup olduğu 16 Rebiü'l-evvel 989 / 20 Nisan 1581 tarihli arşiv vesikasında bulunan *"Akıncı begi olub Mihallüden olan Vılçıtrın sancak begi Mustafa bege hüküm ki..."* şeklindeki kayıttan anlaşılmaktadır[46], fakat Mustafa Bey'in yukarıda isimleri geçen Süleyman, Hasan ve Hızır beyler ile baba-oğul-kardeş münasebeti hakkında herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

Vılçıtrın'da 19 Muharrem 998 / 28 Kasım 1589 tarihine kadar yaklaşık 13 yıl[47] beylik yapan Mustafa Bey'in sancakbeyliği yaptığı yıllar Osmanlı Devleti'nin doğu ve batı sınırlarında uzun savaşlara giriştiği döneme tekabül etmiştir[48]. Devletin içerisinde bulunduğu bu mücadelelerde Mustafa Bey'in

42 *"... hâlâ südde-i sa'âdetüm'e rika sunulup Vılçıtrın sancağı beyi Hızır için kendüsü oğlı ve âdemleri envâ'-ı zulm ü te'addî iderler halk âciz kalmıştır diyü..."* BOA, A.DVNSMHM.d 29, Hüküm 54; Gülay Kahveci, *29 Numaralı Mühimme Defteri (984/1576) (Tahlîl-Özet-Transkripsiyon)*, İstanbul Ü. SBE., İstanbul 1998, s. 44 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

43 BOA, A.DVNSMHM.d 29, Hüküm 54, 84. *"Vılçıtrın sancak begi Mustafa bege* hüküm ki *... ... Vılçıtrın sancağı sana inâyet olunup ... ... müşârunileyh ile ma'an teftiş olmak için sen mu'accelen kalkup Vılçıtrına varup müşârun-ileyh dahi teftiş ahvâli bertaraf olıncayadeğin kalkup sancağına teveccüh itmeye..."* BOA, A.DVNSMHM.d 29, Hüküm 85.

44 *" Sabıka Vılçıtrın sancağı beyi olup Prizren sancağı tevcih olınan* Hızır *bege* hüküm ki Bundan akdem *rikâb-ı hümâyûnuma ruk'alar sunılup re'âyâya zulm ü te'addî eylediğün i'lâm olınduğundan gayrı bu def'a dahi rikâb-ı hümâyûnuma ruk'a sunılup senden küllî şikâyet olmağın sana Prizrin sancağı tevcih olınup ammâ ahvâlün* şer'ile *teftiş olınup hukuk-ı nas alvirmek için Vılçıtrın sancağı kâdîlarına hükm-i hümâyûnum yazılup buyurdum ki: Çavuş mübâşir ta'yin olınup sunılduğu ruk'anûn sureti ile irsâl olınmışdur çavuşum vusul buldukda hükm-i hümâyûnum mûcebince senün ahvâlün toprak kâdîlarıyla* Şer'ile *teftiş eylemeyince ve Vılçıtrın kalkmayup teftîş ahvâli ber teraf olmayınca Prizrin sancağına teveccüh eylemeyesin. Şöyle ki, teftiş olıncayadek tevakkuf eylemeyüp sancağına varasın azlile konılmayup envâ'-i ikâba müstehak olursın."* BOA, A.DVNSMHM.d 29, Hüküm 82.

45 *"Vılçıtrın sancak begi Mustafa bege* hüküm *ki ... ... Vılçıtrın sancağı sana inâyet olunup..."* BOA, A.DVNSMHM.d 29, Hüküm 85.

46 BOA, A.DVNSMHM.d. 44, Hüküm 67.

47 BOA, A.DVNSMHM.d. 55, Hüküm 235; BOA, A.NŞT.d 1100, s. 168, BOA, A.NŞT.d 1105, s. 234; BOA, A.RSK.d 1469, s. 11; BOA, KK.d 118, s. 103, BOA KK.d 231, s. 61, BOA, KK.d 238, s. 275, BOA, KK.d 241, s. 326, BOA, KK.d 242, s. 162, BOA, KK.d 246, s. 25, BOA, KK.d 249, s. 4-6-10, BOA, KK.d 251, s. 197.

48 Osmanlı Devleti'nin bu dönemde Doğu ve Batı'da yapmış olduğu uzun savaşlar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Feridun M. Emecen, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş ve Yük-*

sancağı askerleri ve akıncılarıyla çeşitli görevler ifa ettiği görülmektedir. 1577 yılı sonunda Boğdan taraflarında bulunan Mustafa Bey[49], ertesi yıl çoğu tüfekli yaklaşık 40 bin kişilik düşman kuvvetinin Bosna sınırında görülmesi üzerine Bosna'ya gönderilmiştir. Bu vazifeye Vılçıtrın sancağı askerleri ve akıncılarının yanı sıra Yanya, Hersek, Kilis, Sirem, İzvornik, Alacahisar, Prizren, Vidin, Sirem, Delvine ve İskenderiye sancakları askerleri de katılmış ve Bosna beyi Ferhad Bey yardıma gelen kuvvetlere serdar tayin edilmiştir[50]. Bosna taraflarındaki tehlikenin büyümesi üzerine yukarıda zikredilen takviye kuvvetlerine ek olarak Rumeli beylerbeyi Siyavüş Paşa da Bosna'ya gönderilmiştir[51]. Bosna sınırında 1578 yılında beliren bu tehlikenin 1579 yılı sonlarına doğru geçtiği ve takviye amaçlı görevlendiren beylerle birlikte Vılçıtrın sancakbeyi Mihaloğlu Mustafa Bey'in de görev yerine geri döndüğü anlaşılmaktadır[52]. Osmanlı Devleti bu hadiseden sonra Bosna beylerbeyliğini kurmuş ve Bosna sancakbeyi Ferhad Bey kurulan eyaletin beylerbeyi olarak görevlendirilmiştir[53]. Bosna eyaletine 9 Şevval 988 / 17 Kasım 1580 tarihinde Kilis, Hersek, Prizren, Zaçasna, İzvornik ve Pojega sancaklarının yanı sıra öncesinde Tımışvar eyaletine bağlı olan Vılçıtrın Sancağı da dâhil edilmiştir[54].

Osmanlı Devleti, doğu sınırında bulunan Safevî Devleti'ndeki iç karışıklıklardan istifade ederek sınırlarını genişletmek istemiş, 1578-1590 yılları arasında Safevîlerle savaşa girişmiştir[55]. 1582 yılında Şark seferi serdarlığına tayin edilen Ferhad Paşa, Revan kalesinin zaptıyla görevlendirilmişti[56]. Bu seferin hazırlıkları kapsamında Vılçıtrın sancakbeyi Mustafa Bey'den 25

seliş Tarihi (1300 - 1600), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2015, ss. 325–79.

49 BOA, A.DVNSMHM.d 33, Hüküm 263M, 263; Özge Teneş, *33 Numaralı Mühimme Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s. 1-190)*, Atatürk Ü. TAE., Erzurum 2019, ss. 265–67 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). BOA, A.DVNSMHM.d 35, Hüküm 317, 330.

50 BOA, A.DVNSMHM.d 35, Hüküm 556, 557; BOA, A.DVNSMHM.d 36, Hüküm 2, 415.

51 *"Bosna begine* hüküm ki *mektûb gönderüb küffâr-ı hâksârın azîm cem'iyyet olub Bosna serhaddinde olan Memâlik-i Mahrûse mazarrat kasdıyla hareket olduğun i'lâm itmişsin imdi Rum-ili beglerbegisi* emîru'l-ümerâ'i'l-kirâm *Siyavüş Paşa dâmet ma'âlîhi ve Semendire ve İzvornik ve Sirem ve Hersek ve Kilis ve Vidin ve Vılçıtrın beglerine ahkâm-ı* şerîfe *yazılub ol canibe nâzır olub..."* BOA, A.DVNSMHM.d 40, Hüküm 305.

52 BOA, A.DVNSMHM.d 40, Hüküm 416.

53 Hatice Oruç, "15. Yüzyılda Bosna Sancağı ve İdari Dağılımı", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, S. 18 (2005), ss. 252–53.

54 "*Rum-ili beglerbegisine* hüküm ki hâlâ Bosna sancağı müstakil *beglerbeglik olmagın defter kethüdâsı ve timar defterdârı ta'yîn olunub livâ-i Kilis, ve Hersek ve Prizren ve Zaçesna sancakları Bosna beglerbegiligine ta'yîn olmağın zikr olunan sancakların icmal ve mufassal defterlerin hâlâ Bosna beglerbegisi olan Ferhad dâme ikbâlühûya irsal olunmasın emr idüb buyurdum ki... vusûl buldukda zikrolunan sancakların icmâl ve mufassâl defterlerin kiseleyüb ve mühürleyüb müşârun-ileyhimaya irsâl ü* îsâl *idesin. Bir sûreti Budun beglerbegine İzvornik ve Pojega sancağı defterleri husûsu yazıldı. Bir sureti Tımışvar beğlerbeğisine Vılçıtrın defteri husûsu."* BOA, A.DVNSMHM.d 43, Hüküm 440.

55 Halil İnalcık, *Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2009, s. 181.

56 Emecen, *a.g.e.*, ss. 335–36.

Zi'l-hicce 990 / 20 Ocak 1583 tarihinde akıncılarıyla ve üç bin akçe aşağısı gelire sahip tımarlı sipahileri ile sancak muhafazasında kalması, geriye kalan timar ve zeamet sahiplerinin ise alaybeyleri ile şark seferine göndermesi istenmiştir[57]. Aynı yıl Bender ve Akkirman civarında vuku bulan hadiseler üzerine Vılçıtrın Sancağı'nda muhafaza için kalan akıncılar ve üç bin akçeden az geliri olan timarlı sipahiler sancakbeyi Mustafa Bey komutasında Akkirman ve Bender taraflarına görevlendirilmiş, bu harekâta Erdel prensi ve Boğdan voyvodası da destek vermiştir[58]. Mustafa Bey'in aynı zamanda akıncı beyi olması onun yukarıda zikredilen vazifelere benzer vazifeler üstlenmesinde etkili olmuştur. Bu kapsamda Vılçıtrın sancakbeyi ve askerleri 1584'te Özi, 1586'da Bender, 1592'de Dukakin ve 1593'te Bosna muhafazasında bulunmuştur[59].

Vılçıtrın Sancağı'nda beylik yapan bir diğer akıncı beyi Ali Bey'dir. 28 Haziran 1593 yılında bu vazifeye atanan Ali Bey'in sadece atama kaydına ulaşılmıştır. "Livâ-i Vılçıtrın hâlâ akıncı begi olan Ali begin hak meşrûtu olmağın verildi" [60] şeklindeki kayıttan Ali Bey'in akıncı olduğu ortaya çıkmaktadır. Hakkında ayrıntılı bilgi bulunmayan Ali Bey'in de Mihaloğlu ailesinden olma ihtimali söz konusudur, fakat konu hakkında daha fazla bilgi ve belgeye ihtiyaç vardır.

Vılçıtrın Sancağı'na bey olarak atanan akıncı beylerinin tek görevi seferlere iştirak etmek değildi. Bu kimselerin aynı zamanda akıncı işleri ile de meşgul oldukları görülmektedir. 1568-1573 yılları arasında Vılçıtrın sancakbeyliği yapan Hasan Bey'den akıncıların tahrir edilmesi istenmiştir. Akıncı tahririne başlayan Hasan Bey'in 1573 baharında vefat etmesi akıncı tahririnin yarım kalmasına sebep olmuştu. Hasan Bey yerine göreve getirilen Hızır Bey'e 29 Zi'l-hicce 980 / 2 Mayıs 1573 tarihinde gönderilen hükümde bulunan "... bundan akdem Vılçıtrın begi olan Hasan bege akıncı tahriri fermân olunub fevt olmagın akıncı henüz tahrir olunmamagın zikr olunan akıncı taifesin sâbıkâ tahrir hususunda gönderilen mufassal hüküm ve defter mûcebince sen tahrir itmegin emr idüb buyurdum ki..." şeklindeki ifadeden yarım kalan akıncı tahrir işinin Hızır Bey'e havale edildiği anlaşılmaktadır[61]. Akıncı tahririne başlayan Hızır Bey, Niğbolu ve Silistre sancaklarını yazıp Yanbolu ve Zağra taraflarını tahrir edeceği sırada Tımışvar beylerbeyi yanına hizmete gönderilmiştir. Durumun divana arz edilmesi üzerine Hızır Bey'den tahrir işine geri dönmesi ve yazılan akıncıların sayısının 12.000'e ulaşınca defterin İstanbul'a gönderilmesi emredilmiştir[62].

57 BOA, A.DVNSMHM.d 44, Hüküm 252.
58 BOA, A.DVNSMHM.d 44, Hüküm 422.
59 BOA, A.DVNSMHM.d 62, Hüküm 43; BOA, A.DVNSMHM.d 69, Hüküm 459; BOA, A.DVNSMHM.d 70, Hüküm 163. BOA, A.DVNSMHM.d 60, Hüküm 624; Cevat Yıldız, *Mühimme Defteri - 60 (Sayfa 209-314; hüküm 492-942; Tarih 993-994/1585-1586) (Tahlil-Metin)*, İstanbu Ü. SBE., İstanbul 1998, s. 90 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
60 BOA. KK.d 253, s. 180.
61 BOA, A.DVNSMHM.d 21, Hüküm 700.
62 BOA, A.DVNSMHM.d 23, Hüküm 225.

1576-1589 tarihleri arasında Vılçıtrın sancakbeyliği yapan Mustafa Bey de akıncı tahriri yapmıştır. Tahrir işlemi devam ederken bazı akıncıların babadan dededen akıncı oldukları halde celeb kaydedildiği ortaya çıkmıştır. Mustafa Bey'in bu durumu divana arz etmesi üzerine 24 Muharrem 993 / 26 Ocak 1585 tarihinde celeb muharririne "Celeb muharririne hüküm ki ... ... buyurdum ki vusûl buldukda kadîmden akıncı oğlu akıncı olub bi'l-fi'l defterde akıncı kaydolunanları emrim üzere celeb kayd eylemeyüb âherden celeblige kâdir..." şeklinde hüküm gönderilmiş ve fiili olarak akıncı hizmetinde bulunanların celeb olarak kaydedilmemesi tembihlenmiştir[63].

Vılçıtrın Sancağı'nda görev yapmış Süleyman, Hasan, Hızır ve Mustafa beylerin Mihaloğulları ailesinin hangi koluna mensup oldukları konusunda mevcut bilgiler yetersiz kalmaktadır. Bununla birlikte Mihaloğulları üzerine yapılan araştırmalar ve ortaya konan şecereler Süleyman, Hasan ve Hızır beyler hakkında bazı ip uçları vermektedir.

Mihaloğulları'nın Plevne koluna mensup Gâzi Ali Bey'in Hasan Bey'den olan torunu Süleyman Bey'in Plevne'de bir cami yaptırdığı bilinmektedir[64]. Kurşunlu Cami ya da Koca Süleyman Bey Cami olarak bilinen bu mabedin yapım tarihi hakkında çeşitli görüşler olsa da son yapılan araştırma 1561-1562 tarihini işaret etmektedir[65]. Dolayısıyla Süleyman Bey'in bu tarihlerde hayatta olması gerekir. 1557 – 1560 yılları arasında Vılçıtrın sancakbeyliği yaptıktan sonra 1565 tarihinde Çirmen sancakbeyliğine tayin edilen ve Mihaloğulları'na bağlı sağ-kol akıncılarının komutanı olan Süleyman Bey'in, Gâzi Ali Bey torunu Süleyman Bey ile aynı kişi olduğu tahmin edilmektedir.

Gökbilgin'in çizmiş olduğu şecereye göre Süleyman Bey'in sadece Cafer adında bir oğlu bulunmaktadır[66], fakat Mihaloğlu vakıfları üzerinde çalışmalar yapan Turgut, Süleyman Bey'in Hasan ve Mustafa adında iki oğlunun daha olduğu belirtmektedir[67]. 1573 yılı baharında vefat ettiği tahmin edilen Vılçıtrın sancakbeyi Hasan Bey ile yerine tayin olunan Hızır Bey kardeştir[68] ve Hızır Bey'in babası da Mihaloğlu Süleyman Bey'dir[69]. Bu bilgiler-

63 BOA, A.DVNSMHM.d 55, Hüküm 235; Musa Günay, *55 Numaralı Mühimme Defteri*, Ondokuz Mayıs Ü. SBE., Samsun 1996, s. 157 (Yayınlanmamış Yüksel Lisans Tezi).

64 Mehmed Nüzhet Paşa, *a.g.e*, ss. 112–13; Sabev, a.g.m, s. 237; Kayapınar, a.g.m., s. 177; Turgut, a.g.m., s. 579.

65 Kiprovska, a.g.m, s. 205.

66 Gökbilgin, a.g.m., ss. 290–91.

67 Turgut, a.g.m., s. 579.

68 *"Nigbolu begi Mustafa beg mektub gönderüb Mihal* oğullarından *Vılçıtrın sancağına mutasarrıf olub akıncı begi olan Hasan beg vefât idüp sancağı müteveffâ begin karındaşı Hızır bege iki yüz bin akçe ile virilmegin buyruldu"* BOA, KK.d 225, s. 213; *"Vılçıtrın begi Hasan beg mektub gönderüb Niğbolu sancagında yigirmi bin zeâmete mutasarrıf olub biraderi olan Hızır için kendü ile eşe diyü hükm inayet olunmagın Bar ve Ülgün kal'aları fethinde bile olub lakin her ne cânibe kendüye sefer fermân olunursa mezkûr dahi bile eşüb zeâmetine dahl olunmamak içün hükm rica itmegin buyruldu"* BOA, A.DVNSMHM.d 15, Hüküm 1915.

69 *"Livâ'-i Vılçıtrın der-dest-i Hızır Bey bin Süleyman Bey veled-i Mihal..."* BOA, MAD.d 563, s. 48; Sevinç, *a.g.t.*, s. 35.

den hareketle Vılçıtrın sancakbeyi Hasan ve Hızır beylerin Gâzi Ali Bey'in torunu Süleyman Bey'in çocukları olduğu tahmin edilmektedir.

1576 yılı sonlarında Vılçıtrın sancakbeyi olan Mustafa Bey'in Süleyman, Hasan ve Hızır beyler ile baba-oğul-kardeş ilişkisine dair herhangi bir bilgiye ulaşılamadığından adı geçen kişinin Turgut'un belirttiği Mustafa ile aynı kişi olup olmadığı bilinmemektedir.

Sonuç

XIV ve XV. yüzyılda Balkan coğrafyasının fethedilerek Türk yurdu hâline getirilmesinde akıncı aileleri oldukça etkili olmuştur. Bu ailelerden biri olan Mihaloğulları Sultan I. Bayezid zamanından beri sancakbeyliği yapmış ve Balkanlar'ın yönetilmesine katkıda bulunmuştur. Kosova bölgesinde bulunan Vılçıtrın, Mihaloğlu akıncılarının beylik yaptığı sancaklardan birisidir. Burada görev alan akıncı beylerinden dört tanesinin Mihaloğlu ailesine mensup olduğu tespit edilmiştir. Vılçıtrın Sancağı'nda beylik yapmış Süleyman, Hasan ve Hızır beyler arasındaki akrabalık ilişkisinin ortaya konması Mihaloğulları'nın aile tarihine katkıda bulunmaktadır.

Vılçıtrın Sancağı askerleri ve Mihaloğlu akıncıları Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarındaki doğu ve batı sınırlarında çeşitli hizmetlerde bulunmuş; Boğdan, Özi, Akkirman ile Bosna, Dukakin, Draç ve Mora taraflarının korunmasına katkı sağlamıştır. Akıncılar her ne kadar önemli askerî başarılar elde etse de devlet onların kötü yönetimine göz yummamıştır. Vılçıtrın halkının şikâyeti üzerine Hızır Bey'in görev yerinin değiştirilmesi ve kadılar tarafından teftiş edilmesi bu duruma güzel bir örnek teşkil etmektedir.

Vılçıtrın Sancağı'nda bey iken Hasan, Hızır ve Mustafa beylerin akıncı tahriri yaptıkları görülmüştür. Bu durum sancak ve akıncı beyliği vazifelerini bir arada yürüten adı geçen kimselerin sadece savaşlara katılmadığını, aynı zamanda akıncı işleriyle de ilgilendiklerini göstermektedir.

Kaynaklar

A. Arşiv Vesikaları

Kamil Kepeci Defterleri (KK.d):

Nr. 118, 216/a, 225, 231, 238, 241, 242, 246, 249, 251, 253.

Maliyeden Müdevver Defterler (MAD.d):

Nr: 563.

Mühimme Defterleri (A.DVNSMHM.d):

Nr. 3, 14/2, 15, 16, 21, 23, 24, 25, 26, 29, 33, 35, 36, 40, 43, 44, 55, 60, 62, 69, 70

Nişan ve Tahvil Kalemi Defterleri (A.NŞT.d):

Nr. 1100, 1105.

Ruus Kalemi Defterleri (A.RSK.d):

Nr. 1469.

B. Telif ve Tetkik Eserler

3 Numaralı Mühimme Defteri 966-968 / 1558-1560, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara 1993.

6 Numaralı Mühimme Defteri (972 / 1564-1565) < Özet-Transkripsiyon ve İndeks > II, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara 1995.

AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadî ve İçtimaî Tarihi*, 3. Baskı., Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2017.

AKTAN Ali, (çev.), *Muharrerât-ı Nâdire*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2018.

ARSLAN, H. Çetin, "Erken Osmanlı Dönemi (1299-1453)'inde Akıncılar ve Akıncı Beyleri", *Yeni Türkiye*, S. 66 (2015), s. 535–44.

———, *Türk Akıncı Beyleri ve Balkanların İmarına Katkıları (1300 - 1451)*, Kültür Bakanlığı, Ankara 2001.

ARUÇİ, Muhammet, "Vulçıtrın", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2013, C. 43, ss. 132–34.

ATSIZ, Nihal, "Âşıkpaşaoğlu Tevârîh-i Âl-i Osman", *Osmanlı Tarihleri I*, Türkiye Yayınevi, İstanbul 1949, s. 77–318.

BAŞAR, Fehameddin, "Evrenosoğulları", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 1995, C. 11, ss. 539–41.

———, "Malkoçoğulları", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2003, C. 27, ss. 537–38.

———, "Mihaloğulları", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2005, C. 30, ss. 24–25.

———, "Osmanlı Akıncı Ailelerinin Balkan Tarihindeki Yeri", *Balkanlarda İslam Medeniyeti Uluslararası Üçüncü Sempozyum Tebliğleri*, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırmaları Merkezi (IRCICA), İstanbul 2011, s. 215–33.

BOSTAN, İdris, "Kıbrıs Seferleri Günlüğü ve Osmanlı Donanmasının Sefer Güzergâhı", *Dünden Bugüne Kıbrıs Meselesi*, ed. Ali Ahmetbeyoğlu, Erhan Afyoncu, Tarih ve Tabiat Vakfı, Istanbul 2001, s. 11–38.

BÜLBÜL, Ali Rıza, *24 Numaralı Mühimme Defterinin (H.981- 982 / M. 1573- 1574) Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi*, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 2019.

ÇELİK, Sıtkı, *21 Numaralı Mühimme Defteri (Tahlil-Metin)*, İstanbul Üniversitesi, Istanbul 1997.

DANİŞMEND, İsmail Hami, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, Türkiye Yayınevi, Istanbul 1971.

DÁVİD, Géza, "Macaristan'da Yönetici Osmanlı Aileleri", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, C. 38 (2015), s. 15–30.

EMECEN, Feridun M., *Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluş ve Yükseliş Tarihi (1300 - 1600)*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2015.

———, "Uç Beyi", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2012, C. 42, ss. 38–39.

———, "Varna Muharebesi", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 2012, C. 42, ss. 527–30.

ENVERÎ, *Düstûrnâme-i Enverî (Osmanlı Tarihi 1299-1465, 19-22. Kitaplar)*, çev. Necdet Öztürk, 2. Baskı., Çamlıca, İstanbul 2012.

ERDOĞAN Özünlü, Emine, Ayşe Kayapınar, *1472 ve 1560 Tarihli Akıncı Defterleri*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2017.

FODOR, Pal, "Osmanlılar ve Savaş", *Türkiye Tarihi Bizans'tan Türkiye'ye 1071-1453*, Kitap Yayıne-

vi, İstanbul 2012, s. 243–82.

———, "Wolf on The Border: Yahyapaşaoğlu Bali Bey (?-1527) Expansion And Provincial Elite in The European Confines of The Ottoman Empirein The Early Sixteenth Century", *Şerefe Studies in Honour of Prof. Geza David on His Seventieth Birthday*, ed. Pál Fodor, Nándor E. Kovács, Benédek Peri, Research Centre for the Humanities, Hungarian Academy of Sciences, Budapest 2019, s. 57–87.

GÖKBİLGİN, M. Tayyib, "Mihal-oğulları", *İslam Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Bakanlığı 1979, C. 8, ss. 285–92.

GÖKÇEK, Yaşar, *Türk İmparatorluk Tarihinde Akıncı Teşkilatı ve Gazi Mihal Oğulları*, Alagöz Yayıncılık, Konya 1998.

GÜNAY, Musa, *55 Numaralı Mühimme Defteri*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi 1996.

HADÎDÎ, *Tevârih-i Âl-i Osman (1299-1523)*, çev. Necdet Öztürk, Marmara Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1991.

İBN KEMÂL, *Tevârih-i Âl-i Osman VII. Defter*, çev. Şerafettin Turan, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1957.

İDRİS-İ BİTLİSÎ, *Heşt Behişt (VII. Ketîbe Fatih Sultan Mehmed Devri 1451-1481)*, çev. Muhammed İbrahim Yıldırım, 2. Baskı., Türk Tarih Kurumu, Ankara 2019.

İMBER, Colin, *Osmanlı İmparatorluğu 1300-1650: İktidarın Yapısı*, çev. Şiar Yalçın, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2006.

İNALCIK, Halil, *Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2009.

———, "Osmanlı-Rus Rekabetinin Menşei ve Don-Volga Kanalı Teşebbüsü (1569)", *Belleten*, C. XII, S. 46 (1948), s. 349–402.

———, "Osmanlı Devleti'nde Uc (Serhad)lar", *Doğu Batı Makaleler II*, Doğu Batı Yayınları, Ankara 2008, s. 45–60.

İNALCIK Halil, Mevlûd Oğuz, (çev.), *Gazavât-ı Sultân Murâd b. Mehemmed Hân İzladi ve Varna Savaşları (1443-1444) Üzerine Anonim Gazavâtnâme*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1989.

İNBAŞI, Mehmet, "Sultan I. Murad'ın Evrenos Bey'e Mektubu", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, C. 8, S. 17 (2001), s. 225–36.

KAHVECİ, Gülay, *29 Numaralı Mühimme Defteri (984/1576) (Tahlil-Özet-Transkripsiyon)*, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 1998.

KAYAPINAR, Ayşe, "Kuzey Bulgaristan'da Gazi Mihaloğulları Vakıfları (XV-XVI. Yüzyıl)", *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 10 (2005), s. 169–81.

KAYAPINAR, Ayşe, Emine Erdoğan Özünlü, *Mihaloğullarına'na Ait 1586 Tarihli Akıncı Defteri*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2015.

KAYAPINAR, Levent, "Teselya Bölgesinin Fatihi Turahan Bey Ailesi ve XV.-XVI. Yüzyıllardaki Hayır Kurumları", *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 10 (2005), s. 183–96.

KIPROVSKA, Mariya, "Shaping the Ottoman Borderland: The Architectural Patronage of the Frontier Lords from the Mihaloğlu Family", *Bordering Early Modern Europe*, ed. Maria Baramova, Grigor Boykov, Ivan Parvev, Wiesbaden 2015, s. 185–220.

———, *The Military Organization of the Akıncıs in Ottoman Rumelia*, Bilkent Üniversitesi, Ankara 2004.

KILIÇ, Ayşegül, "Akıncılık Teşkilatı ve Ünlü Akıncı Ailelerinin Balkan Tarihine Katkıları", *Yeni Tür-*

kiye, S. 66 (2015), s. 553–65.

KRITOVULOS, *Kritovulos Tarihi (1451-1467)*, çev. Ari Çokona, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2015.

LOWRY, Heat W., *Erken Dönem Osmanlı Devleti'nin Yapısı*, çev. Kıvanç Tanrıyar, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, Istanbul 2005.

MEHMED NÜZHET PAŞA, *Ahval-i Gazi Mihal*, Dersaadet 1315.

MEVLÂNÂ MEHMED NEŞRÎ, *Cihânnümâ (Osmanlı Tarihi 1288-1485)*, çev. Necdet Öztürk, Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2013.

ORUÇ BEY, *Oruç Beğ Tarihi (Osmanlı Tarihi 1288-1502)*, çev. Necdet Öztürk, 1. Basım., Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2014.

ORUÇ, Hatice, "15. Yüzyılda Bosna Sancağı ve İdari Dağılımı", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, S. 18 (2005), s. 249–71.

ÖZCAN, Abdulkadir, "Akıncı", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 1989, C. 2, ss. 249–50.

———, "Boğdan", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı 1992, C. 6, ss. 269–71.

ÖZTÜRK Necdet, (çev.), *Anonim Osmanlı Kroniği (1299-1512)*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2000.

ÖZTÜRK, Yücel, "Gazi Kösemihal'in Menşei İle İlgili Yeni Bir Analiz", *Uluslararası Gazi Süleyman Paşa ve Kocaeli Tarihi Sempozyumu III*, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Kocaeli 2016, ss. 661–88.

ROMER, Claudia, "On Some Hass-Estates Illegally Claimed by Arslan Pasa, Beglerbegi of Buda 1565-1566", *Studies in Ottoman History In Honor of Professor V.L. Ménage*, 2010, 297–318.

SABEV, Orlin, "Osmanlıların Balkanları Fethi ve İdaresinde Mihaloğulları Ailesi (XIV.-XIX. Yüzyıllar): Mülkler, Vakıflar, Hizmetler", *OTAM*, S. 33 (2013), s. 229–44.

ŞAHİN, Rahman, *Osmanlı Yönetiminde Vılçıtrın Sancağı (1450-1550)*, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 2020.

ŞEMSEDDİN SAMİ, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2007.

SERTOĞLU, Midhat, *Osmanlı Tarih Lugatı*, Kurtuba Kitap, İstanbul 2015.

SEVİNÇ, Pervin, *955-982/1548-1574 Tarihli Osmanlı Beylerbeyi ve Sancakbeyleri Tevcih Defteri (563 nr.)*, Marmara Üniversitesi, İstanbul 1994.

TENEŞ, Özge, *33 Numaralı Mühimme Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s. 1-190)*, Atatürk Üniversitesi 2019.

TURGUT, Vedat, "Vakıf Belgelerinde Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi Aileleri Malkoçoğulları ve Mihallüler", *Yeni Türkiye*, S. 66 (2015), s. 566–89.

TURSUN BEY, *Târih-i Ebü'l-Feth*, çev. Mertol Tulum, Baha Matbası, İstanbul 1977.

ÜNAL, Mehmet Ali, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul 2011.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, "Akıncı", *İslam Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Bakanlığı 1978, C. 1, ss. 239–40.

———, *Osmanlı Tarihi III. Cilt I. Kısım*, 8. Baskı., Türk Tarih Kurumu, Ankara 2011.

YILDIZ, Cevat, *Mühimme Defteri - 60 (Sayfa 209-314; hüküm 492-942; Tarih 993-994/1585-1586)(Tahlil-Metin)*, İstanbu Üniversitesi 1998.

YURTTAŞ, Fatih, *Balkanlarda Bir Uç Beyi Ailesi; Mihaloğulları 1300-1600*, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul 2018.

Extended Abstract

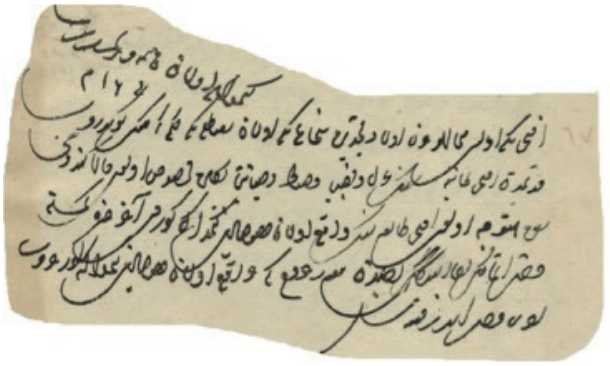
Raid, is a term used to describe military action conducted with sudden and violent action, to perform reconnaissance, pillage or destruction on enemy state at war with. Raider, is the name given to light cavalry units of Ottoman Turks. Raiders were known with the family name of commanders they were connected with. Raiders were present in various areas of Rumeli (the Balkans). In this context, it is known that one of the well-known raider families Mihaloğulları were active in Edirne, Pleven, Tırnovo, Smederevo and Sofia regions. Raiders assumed various duties in not just conquest of the Balkans, but also its administration. While it is known that raiders occupied high positions in the governance of the state such as the governor-general (beylerbeyi) or vizier (state minister), they mostly acted as the district governor (sancakbeyi). One of the sanjaks governed by Mihaloğlu raiders who made significant contributions to making the Balkans a Turkish homeland was Vučitrn Sanjak. Situated at a significant position at the Central Balkans, Vučitrn lies on the North side of the plains known as Kosovo field. The first district governor that served at Vučitrn Sanjak who could be identified as a member of Mihaloğlu family was Süleyman Bey who was a bey in 1557 – 1560 period. Süleyman Bey assumed various duties together with Vučitrn Sanjak cavalries and raiders based on political developments of the era. Following Süleyman Bey, Mihaloğlu Hasan Bey was assigned as bey of Vučitrn Sanjak. Replacing Hasan Bey who is thought to have passed away in spring of 1573, Mihaloğlu Hızır Bey assumed duty on April 17th, 1573. Another the district governor of Vučitrn who performed two duties at once was Mustafa Bey. The only duty of bey assigned to Vučitrn Sanjak was not participating in military campaigns. Such persons were also taking part in raiding activities.

There is insufficient information on which branch of Mihaloğulları family did Süleyman, Hasan, Hızır, and Mustafa beys that assumed duties at Vučitrn Sanjak belong to. However, studies on Mihaloğulları together with family trees reveal some hints on Süleyman, Hasan, and Hızır beys. It is known that Süleyman Bey, son of Hasan Bey and grandson of Gâzi Ali Bey belonging to Plevne branch of Mihaloğulları had a mosque constructed in Pleven. Although there are different opinions about construction date of this shrine known as Kurşunlu Mosque or Koca Süleyman Bey Mosque, recent studies point at 1561-1562. Thus Süleyman Bey must be alive in this time. It is estimated that the Süleyman Bey who was assigned as the district governor of Çirmen in 1565 after having served as the district governor of Vučitrn in 1557 – 1560 and who was the commander of right-wing raiders Mihaloğulları, is the same person as Gâzi Ali Bey's grandson Süleyman Bey.

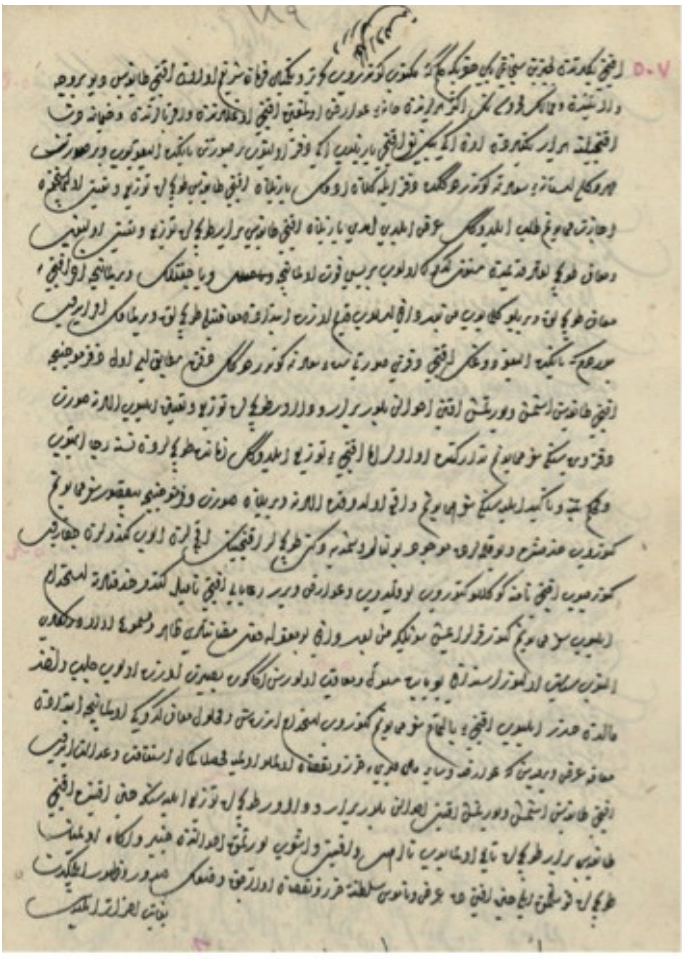
According to family tree drawn by Gökbilgin, Süleyman Bey had only one son named Cafer. However, having made studies on Mihaloğlu vakf (pious foundation), Turgut informs that Süleyman Bey had two more sons by the name Hasan and Mustafa. The district governor of Vučitrn Hasan Bey who is estimated to have died in spring 1573 and Hızır Bey that replaced him were brothers and Hızır Bey's father was also Mihaloğlu Süleyman Bey. Based on such information, it is estimated that Hasan and Hızır beys who were the district governor of Vučitrn were sons of Süleyman Bey, grandson of Gâzi Ali Bey.

There is no information regarding family relationship of Mustafa Bey who was the district governor of Vučitrn towards the end of 1576 with Süleyman, Hasan, and Hızır beys. Thus, it is not known if the said person is the same Mustafa that Turgut notes.

Soldiers of Vučitrn sanjak and Mihaloğlu raiders gave various services on east and West borders of the land dominated by the Ottoman State in Balkans; contributing to protection of Moldavia (Boğdan), Ochakiv (Özi), Bilhorod-Dnistrovskyi (Akkerman) together with Bosnia, Dukagjin (Dukakin), Durrës (Dıraç), and Peloponnese (Mora) regions. Although raiders achieved significant military successes, the state did not tolerate their maladministration. Transferring and inspection by judges of Hızır Bey upon complaints from Vučitrn people is a good example to this.

BOA, A.DVNSMHM.d 44, Hüküm 67.

BOA, A.DVNSMHM.d 24, Hüküm 507.